

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД СУМСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«ЛЕБЕДИНСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ»**

СХВАЛЕНО

Рішення педагогічної ради
Протокол № 1 від 29.08.2025

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ КЗ СОР «Лебединський
педагогічний фаховий коледж»
від 01.09.2025 № 42-ОД

Положення про виховну роботу

**Комунального закладу Сумської обласної ради
«Лебединський педагогічний фаховий коледж»**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Виховний процес у Комунальному закладі Сумської обласної ради «Лебединський педагогічний фаховий коледж» (далі – Коледж) здійснюється відповідно з установленою інфраструктурою управління за трьома вертикалями: адміністративною, методичною, громадською.

Адміністративна (робоча) вертикаль: директор, заступник директора з виховної роботи, завідувачі відділеннями, наставник студентської академічної групи.

Методична вертикаль (дорадча): методична рада закладу, методичне об'єднання наставників груп.

Громадська вертикаль (студентське самоврядування) – організоване з метою забезпечення виконання студентами своїх обов'язків та захисту їх прав - органи самоврядування на рівні закладу, академічної групи, гуртожитку.

1.2. Виховна робота у Коледжі є важливим компонентом освітнього процесу. Планування та організацію виховного процесу в закладі здійснюють директор, заступник директора з виховної роботи, голова методичного об'єднання наставників груп, керівник фізичного виховання, керівники гуртків, клубів, студентських наукових товариств, творчих колективів, наставники академічних груп, органи студентського самоврядування.

1.3. Виховна робота коледжу базується на дотриманні міжнародних нормативно-правових та вітчизняних норм законодавства:

- Загальна декларація прав людини (прийнята Генеральною асамблеєю ООН 10 грудня 1948р.).

- Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (ратифіковано Законом 3475/97-ВР) від 17.07.97).

- Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права (прийнятий 16 грудня 1966 року Генеральною Асамблеєю ООН; ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР N 2148-08) від 19.10.73).

- Міжнародний пакт про громадянські і політичні права (прийнято 16

грудня 1966 року Генеральною Асамблеєю ООН; ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР N 2148-УІІІ (2148-08) від 19.10.73).

- Конвенція про права дитини (ратифіковано 27 лютого 1991р.).

- Конвенція про заборону та негайні дії щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці №182 Міжнародної організації праці (ратифіковано 5 жовтня 2000р.).

- Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального розбещення (м. Ланцарот, 25 жовтня 2007р.).

- Конвенція про громадянсько-правові аспекти міжнародного викрадення дітей (1980р.) (набула чинності для України 1.09.2006р.).

- Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності (прийнята резолюцією 55/25 Генеральної Асамблеї від 15 листопада 2000 р.; ратифіковано із застереженнями і заявами Законом № 1433-IV від 04.02.2004р.).

- Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації жінок (ратифіковано 12 березня 1981р.).

- Конвенція ООН про боротьбу з торгівлею людьми та експлуатацією проституції третіми особами (прийнята на IV сесії Генеральної Асамблеї ООН 2 грудня 1949 року).

- Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції (ратифіковано Закон України від 18 жовтня 2006 року №251-V).

- Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією (ратифіковано із заявою №252-У (252-16) від 18.10.2006р.).

- Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією (Закон України від 6 березня 2005 року № 2476-IV).

- Конвенція ради Європи про кіберзлочинність (ратифіковано Законом №2824-IV (2824-15) від 7 вересня 2005 р.).

- Конвенція ООН проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або принижуючих гідність видів поведження і покарання (прийнята 10 грудня 1984 року Конвенцією ратифіковано із застереженнями Указом Президії ВР № 3484-XI (3484-11) від 26.01.87).

- Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації (набула чинності 4 січня 1969 р., для України 7 квітня 1969).

- Конвенція про дискримінацію в галузі найму і праці №111, (затверджена Міжнародною організацією праці 25.06.1958 р.).

- Конвенція про запобігання дискримінації в галузі освіти (затверджена Організацією Об'єднаних Націй у питаннях освіти, науки й культури (ЮНЕСКО) у 1960 році).

- Рамкова конвенція ВООЗ із боротьби проти тютюну (Конвенцію ратифіковано Законом №3534-IV від 15.03.2006).

- Додатковий протокол до Конвенції ООН про боротьбу з транснаціональною організованою злочинністю. Про попередження та припинення торгівлі людьми, особливо жінками та дітьми, та покарання за неї (ратифіковано Законом від 4.02.2004 р. № 1433-IV).

- Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми, дитячої проституції і дитячої порнографії (ратифіковано 3 квітня 2003 р.).

- Додатковий протокол до Конвенції про кіберзлочинність, який стосується криміналізації дій расистського та ксенофобного характеру, вчинених через комп'ютерні системи (вчинено в Страсбурзі 28 січня 2003 року, ратифіковано із застереженням Законом № 23-У (23-16) від 21.07.2006, ВВР, 2006, N 39, ст.328).

- Європейська соціальна хартія (Страсбург, 3 травня 1996 року Хартію ратифіковано із заявами Законом № 137-У (137-16) від 14.09.2006, ВВР, 2006, №43,ст.418).

- Всесвітня декларація про забезпечення, виживання, захисту та розвитку дітей (Генеральна асамблея ООН, 30.09.90 р.).

- Декларація про запобігання та зупинення сексуальної експлуатації дітей та підлітків (2008).

- Стокгольмська Декларація та план дій проти комерційної сексуальної експлуатації дітей (1996 р., підписана 122 країнами).

- Рекомендація Комітету Міністрів Ради Європи «Про сексуальну експлуатацію, порнографію, проституцію, а також торгівлю людьми і підлітками» (прийнята 9 вересня 1991 року на 461-му засіданні заступників міністрів).

- Декларація про викорінення насильства по відношенню до жінок (Резолюція Генеральної Асамблеї №48/104 від 20 грудня 1993 р.).

- Пекінська Платформа дій (прийнята Четвертою всесвітньою конференцією зі становища жінок 15 вересня 1995 року).

- Декларація ООН про боротьбу з корупцією і хабарництвом у міжнародних комерційних операціях (Резолюція 51/191 Генеральної Асамблеї ООН від 16.12.1996 р.).

- Декларація ЮНЕСКО про раси та расові забобони (м. Париж, 27.11.78).

- Декларація ЮНЕСКО принципів терпимості (затверджена резолюцією 5.61 Генеральної конференції ЮНЕСКО від 16 листопада 1995 року).

- Декларація ООН про ліквідацію всіх форм нетерпимості та дискримінації на основі релігії і переконань (Резолюція 36/55 Генеральної асамблеї ООН).

- Декларація про права осіб, що належать до національних або етнічних, релігійних та мовних меншин (прийнято резолюцією Генеральної Асамблеї ООН 47/135 від 18 грудня 1992 року).

- Європейська хартія регіональних мов або меншин (ратифіковано Законом України від 15.05.2003 р. №802-IV).

- Всесвітня декларація по охороні здоров'я (прийнята світовим співтовариством з охорони здоров'я на П'ятдесят першій сесії всесвітньої асамблеї з охорони здоров'я в травні 1998 року).

- Конституція України.

- Закон України «Про освіту».

- Закон України «Про фахову передвищу освіту».

- Закон України «Про повну загальну середню освіту»

- Закон України від 20 листопада 2003 року № 1296-IV «Про захист суспільної моралі».

- Закон України від 26 квітня 2001 року № 2402-III «Про охорону дитинства».

- Закон України від 8 вересня 2005 року № 2866-IV «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».

- Закон України від 15 листопада 2001 року № 2789-III «Про попередження насильства в сім'ї».

- Закон України від 22 вересня 2005 року № 2899-IV «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення».

- Кримінальний кодекс України (зі змінами від 1 вересня 2017 р.).

- Сімейний кодекс України (зі змінами від 17 травня 2017.).

- Кодекс законів про працю України (зі змінами від 6 квітня 2017 р.).

1.4. Положення про виховну роботу Комунального закладу Сумської обласної ради «Лебединський педагогічний фаховий коледж» (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в Комунальному закладі Сумської обласної ради «Лебединський педагогічний фаховий коледж», Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Комунальному закладі Сумської обласної ради «Лебединський педагогічний фаховий коледж».

В тексті Положення використано інформацію з відкритих ресурсів вітчизняних закладів фахової передвищої освіти.

II. ЗАВДАННЯ ТА НАПРЯМКИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

2.1. Головними завданнями виховної роботи є:

- формування особистості шляхом патріотичного, правового, екологічного виховання, утвердження в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності, громадянської позиції та відповідальності, здорового

способу життя, вміння вільно мислити та самоорганізовуватися в сучасних умовах;

- забезпечення органічного поєднання в освітньому процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності;

- створення необхідних умов для реалізації учасниками освітнього процесу їхніх здібностей і талантів;

- збереження та примноження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства;

- поширення знань серед населення, підвищення освітнього і культурного рівня громадян;

- налагодження міжнародних зв'язків та провадження міжнародної діяльності в галузі освіти, науки, спорту, мистецтва і культури.

2.2. Основні напрямки виховної діяльності.

- **Національно-патріотичне виховання, яке передбачає:**

- формування національної свідомості і відповідальності за долю України;

- виховання активного прагнення до розбудови нової України;

- виховання любові до рідної землі, поваги до її історії, національних символів, відновлення і збереження історичної пам'яті;

- культивування кращих рис української ментальності (працелюбності, індивідуальної свободи, глибокого зв'язку з природою та ін.);

- виховання бережливого ставлення до національного багатства країни, мови, культури, традицій;

- виховання готовності захищати суверенітет і територіальну цілісність України.

- **Інтелектуально-духовне виховання, яке передбачає**

- забезпечення якості освітньої діяльності студентів;

- розвиток пізнавального інтересу, творчої активності, мислення;

- виховання потреби самостійно здобувати знання та готовності до застосування знань, умінь у практичній діяльності;

- реалізацію особистісного життєвого вибору і професійну кар'єру на основі здібностей і знань, умінь і навичок;
- виховання здатності формувати та відстоювати власну позицію;
- формування життєво та професійно важливих компетентностей, особистісного світогляду як узагальненого світосприймання.

- Громадянсько-правове виховання передбачає:

- прищеплення поваги до прав і свобод людини та громадянина;
- виховання поваги до Конституції, законів України, державних символів України;
- виховання громадянського обов'язку перед Україною, суспільством;
- формування політичної та правової культури особистості;
- залучення студентської молоді до участі у добровільних акціях і розвитку волонтерського руху;
- спонукання студентської молоді до активної протидії українофобству, аморальності, сепаратизму, фашизму.

- Морально-етичне виховання передбачає:

- утвердження гуманістичної моральності як базової основи громадянського суспільства;
- формування почуття власної гідності, честі, свободи, рівності, працелюбності, самодисципліни;
- формування моральної культури особистості, засвоєння моральних норм, принципів, категорій, ідеалів суспільства на рівні власних переконань;
- формування толерантного ставлення до цінностей і переконань представників іншої культури.

- Екологічне виховання передбачає:

- формування основ глобального екологічного мислення та екологічної культури;
- оволодіння знаннями та практичними вміннями раціонального природокористування;
- виховання почуття відповідальності за природу як національне багатство;

- виховання готовності до активної екологічної та природоохоронної діяльності.

- **Художньо-естетичне виховання передбачає:**

- розвиток естетичних потреб і почуттів, художніх здібностей і творчої діяльності;

- формування у молоді естетичних поглядів, смаків, які ґрунтуються на українських народних традиціях та кращих надбаннях світової культури;

- вироблення умінь примножувати культурно-мистецьке надбання народу, відчувати і відтворювати прекрасне у повсякденному житті.

- **Трудове виховання передбачає:**

- формування особистості, яка свідомо та творчо ставиться до праці;

- формування почуття господаря та господарської відповідальності;

- розвиток умінь самостійно та ефективно працювати;

- бути конкурентоспроможним на ринку праці.

- **Фізичне виховання та утвердження здорового способу життя передбачає:**

- виховання відповідального ставлення до власного здоров'я, здорового способу життя;

- формування знань і навичок фізичної культури в житті людини;

- забезпечення повноцінного фізичного розвитку студентів;

- фізичне, духовне та психічне загартування;

- формування потреби у безпечній поведінці, протидія та запобігання негативним звичкам, профілактика захворювань;

- створення умов для активного відпочинку студентів.

-

III. КЕРІВНИЦТВО ВИХОВНИМ ПРОЦЕСОМ

3.1. Загальне керівництво виховною роботою в Коледжі здійснює директор, а її організація покладається на заступника директора з виховної роботи, завідувачів відділеннями, голову методичного об'єднання наставників груп,

голів циклових комісій, наставників груп.

3.2. Питання стану виховної роботи та перспективи її розвитку заслуховуються на засіданнях педагогічної ради, адміністративній раді, методичній раді, студентських зборах, засіданнях методичного об'єднання наставників/класних керівників академічних груп (далі – МО).

3.3. Функціональні обов'язки учасників виховного процесу Коледжу:

3.3.1. Заступник директора з виховної роботи:

- розробляє концепцію виховної роботи, формує суспільне ставлення до неї, як важливої складової освітнього процесу в закладі;
- організовує допомогу студентським органам самоврядування, наставникам груп в організації позанавчальної роботи зі студентами;
- створює сприятливі умови для всіх суб'єктів організації виховного процесу;
- несе персональну відповідальність за стан виховної роботи в закладі;
- готує до розгляду на засідання педагогічної ради питання про стан, пріоритетні напрями та перспективи виховної роботи у закладі;
- розробляє проекти нормативних документів з питань виховної роботи;
- розробляє план виховної роботи закладу та погоджує його з усіма суб'єктами, які організовують виховний процес;
- координує виховний процес, який здійснюють завідувачі відділеннями, колективи циклових комісій, наставники студентських груп, керівники гуртків, творчих колективів;
- залучає до співпраці з питань організації виховного процесу державні установи, громадські та молодіжні організації, культурно-освітні заклади, адміністративні органи, медичні та наркологічні служби тощо;
- забезпечує сприятливі умови для формування соціально-психологічного клімату, вільного самовизначення та самоствердження студентів для самореалізації талантів та здібностей;
- забезпечує організацію заходів, спрямованих на засвоєння студентами наукових та культурних досягнень світової цивілізації, пізнання національної

історії, традицій, звичаїв, мови, культури;

- звітує про організацію виховного процесу на засіданнях педагогічної ради, методичної ради, адміністративній нараді при директору;

- бере участь у розстановці наставників академічних груп, проводить з ними методичну роботу щодо проблем виховання студентів.

3.3.2. Завідувач відділення:

- виконує доручення заступника директора з виховної роботи, що стосуються виховної роботи на відділеннях;

- проводить організаційну роботу на відділенні з формування студентського колективу;

- надає допомогу наставникам груп у виховній роботі за усіма напрямками виховання;

- планує та організовують роботу старостату на відділенні;

- проводить збори студентів відділення;

- сприяє створенню належного морально-психологічного клімату в студентському середовищі;

- приділяє особливу увагу неповнолітнім студентам;

- контролює стан відвідування занять студентами;

- організовує роботу з батьками студентів, що порушують Статут закладу та Правила внутрішнього розпорядку.

3.3.3. Голова циклової/методичної комісії наставників/класних керівників академічних груп:

- здійснює планування роботи методичного об'єднання наставників/класних керівників академічних груп на навчальний рік; веде необхідну документацію МО;

- організовує семінари наставників академічних груп з питань підготовки до управління виховним процесом;

- вносить пропозиції щодо організації навчання наставників груп та обміну досвідом виховної роботи;

- бере участь у розстановці наставників академічних груп;

- надає методичну допомогу наставникам груп у виховній роботі за всіма напрямками виховання;
- співпрацює з органами студентського самоврядування в закладі та гуртожитку.

3.3.4. Наставник академічної групи:

- призначається наказом директора з педагогічних працівників, які користуються авторитетом, відзначаються високими моральними якостями, володіють необхідною педагогічною майстерністю і організаторськими здібностями, можуть забезпечити позитивну виховну взаємодію зі студентами;
- закріплюється за групою на весь термін навчання;
- у випадку незадовільної роботи може бути відсторонений від виконання своїх обов'язків;
- підзвітний заступнику директора з виховної роботи, завідувачу відділенням, голові циклової комісії, голові МО;
- здійснює безпосереднє керівництво студентською академічною групою;
- призначається для надання допомоги студентам у формуванні студентського колективу групи, для проведення індивідуальної та групової виховної роботи, встановлення зв'язків із батьками студентів, з'ясування проблем студентів, надання їм допомоги, здійснення педагогічного контролю за освітнім процесом, дотримання студентами морально-етичних норм поведінки, Статуту і внутрішнього розпорядку закладу та здійснює відповідні функції:
 - проведення індивідуальної виховної роботи зі студентами групи, з'ясування стану їх дисципліни та навчання, умов проживання, піклування про студентів та надання їм можливої допомоги у розв'язанні проблем їхньої діяльності, контроль за студентами пільгових категорій;
 - встановлення та підтримання зв'язків із батьками студентів, своєчасне повідомлення про проблеми у студентському житті їх дітей, розв'язання яких потребує їх участі;
 - проведення виховної роботи з формування професійної орієнтованості, громадянської свідомості, національної гідності і патріотизму,

засвоєння студентами системи цінностей (загальнолюдських, громадянських, родинних, особистого життя);

- проведення організаційних та виховних заходів в академічній групі відповідно до планів закладу, курсу, групи;
- сприяння створенню здорового морально-психологічного клімату, встановленню нормальних стосунків між студентами та педагогічними працівниками, співробітниками закладу; усвідомленню студентами цінностей та традицій освіти в закладі, самостійній пізнавальній діяльності, науковій та творчій роботі студентів;
- прищеплення студентам навичок раціональної самоорганізації життєдіяльності, культури праці та дозвілля;
- укладання плану роботи наставника на навчальний рік і подання для погодження з заступником директора з виховної роботи та головою МО наставників груп.

3.3.5. Староста академічної групи:

- обирається студентами своєї групи за рекомендацією наставника та по узгодженню із завідувачем відділення;
- працює під керівництвом завідувача відділенням, наставника групи та президента Студентської держави «ОЛЕАНДА»;
- надає допомогу наставнику групи в проведенні індивідуальної роботи зі студентами у вивченні їх моральних і духовних запитів;
- допомагає наставнику групи в підготовці виховних заходів та залучає до цього інших студентів групи;
- контролює відвідування занять студентами групи та успішність групи;
- співпрацює з органами студентського самоврядування на рівні закладу.

IV. СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ У ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ КОЛЕДЖУ

4.1. Реалізацію громадянських прав студентів здійснюють органи студентського самоврядування Коледжу в складі:

- студентської держави «ОЛЕАНДА»;
- студентської ради гуртожитку;
- рада самоврядування академічної групи.

4.2. Органи студентського самоврядування:

- беруть участь в управлінні Коледжем у порядку, встановленому Законом України «Про фахову передвищу освіту» та Статутом Коледжу;
- беруть участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, оздоровлення, побуту та харчування;
- проводять організаційні, просвітницькі, наукові, спортивні, оздоровчі та інші заходи;
- беруть участь у заходах щодо забезпечення якості фахової передвищої освіти;
- захищають права та інтереси студентів, які навчаються у Коледжі;
- делегують своїх представників до робочих, консультативно-дорадчих органів;
- приймають акти, що регламентують їх організацію та діяльність;
- беруть участь у вирішенні питань забезпечення належних побутових умов проживання студентів у гуртожитку;
- вносять пропозиції щодо змісту навчальних планів і програм;
- вносять пропозиції щодо розвитку матеріальної бази Коледжу, в тому числі з питань, що стосуються побуту та відпочинку студентів;
- мають право оголошувати акції протесту;
- виконують інші функції, передбачені Законом України «Про фахову передвищу освіту» та Положенням про студентське самоврядування КЗ СОР «Лебединський педагогічний фаховий коледж»

V. ВИХОВНА РОБОТА ВИКЛАДАЧІВ

5.1. Виховна робота викладачів циклових комісій полягає в наступному:

- формування професійних якостей сучасного спеціаліста як людини, особистості;
- проведення професійно-орієнтаційної, інформаційно-просвітницької, культурно-виховної роботи серед студентів, розвиток їхніх творчих та інтелектуальних здібностей, залучення до різноманітної діяльності за інтересами, участі в культурно-освітній, спортивно-оздоровчій та інших видах діяльності;
- сприяння роботі органів студентського самоврядування Коледжу;
- безпосередня участь в освітніх, громадських, культурно-освітніх та культурно-виховних заходах у Коледжі;
- робота з активом академічних груп, індивідуальна виховна робота зі студентами групи та ін.

VI. ВИХОВНА РОБОТА БІБЛІОТЕКИ

6.1. Виховна робота бібліотеки Коледжу полягає у:

- створенні багатofункціональної системи бібліотечно-бібліографічного обслуговування, удосконалення бібліотечно-інформаційного сервісу шляхом впровадження інформатизації бібліотечних процесів;
- сприяння формуванню інформаційної культури студентської молоді як невід'ємної складової у підготовці висококваліфікованих фахівців, проведенні лекцій з основ інформаційної культури, декади бібліотеки;
- здійснення підготовки та видання зведених бібліографічних покажчиків, списків літератури за напрямками, спеціальностями, спеціалізаціями;
- організація та проведення заходів культурно-просвітницького характеру на допомогу освітньому процесу, науковій, виробничій діяльності;
- сприяння розвитку та зміцненню творчих взаємозв'язків бібліотеки Коледжу з бібліотеками закладів фахової передвищої освіти та іншими бібліотеками України;
- здійснення всебічного інформаційного забезпечення освітнього процесу.